



REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO  
KËSHILLI GJYQËSOR I KOSOVËS - SUDSKI SAVET KOSOVA - KOSOVO JUDICIAL COUNCIL  
**PANELI ZGJEDHOR PËR ANKESA DHE PARASHTRESA**  
IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE - ELECTION COMPLAINTS AND APPEALS PANEL

**ZP.Anr.8/2025**

**IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE (IPŽP)**, sastavljen od sudija Bujara Muzaqija, predsedavajućeg, Violeta Rugova Husaj, i Hajriza Hotija, članova, donoseći odluku po žalbi političkog subjekta Kosova Demokratik Türk Partisi (KDTP) podnetoj protiv Odluke br. 01/3689 – 2025, od 08.12.2025, Centralne Izborne Komisije, o Odobrenju Dizajna i Sadržaja Glasila, za Vanredne izbore za Skupštinu Republike Kosovo, koji će se održati 28. decembra 2025. godine, na sednici panela održanoj 10.12.2025, donosi ovu:

### **ODLUKU**

**PRIHVATA SE KAO OSNOVANA** žalba ZP.Anr.8/2025, od 09.12.2025, podneta od političkog subjekta Kosova Demokratik Türk Partisi (KDTP) sa sedištem u Opštini Prizren, **DELIMIČNO SE MENJA** Odluka br. 01/3689-2025, od 08.12.2025, Centralne Izborne Komisije, o Odobrenju Dizajna, Sadržaja Glasila, i brošura za Vanredne izbore za Skupštinu Republike Kosovo, koji će se održati 28. decembra 2025. godine, tako da u sadržaju glasila i brošura, pored albanskog jezika i srpskog jezika, bude uključen i turski jezik samo za Opštinu Prizren i Opštinu Mamuš.

### **Obrazloženje**

Dana 09.12.2025, IPŽP je primio žalbu od političkog subjekta Kosova Demokratik Türk Partisi (KDTP) podnetu protiv Odluke br. 01/3689-2025, od 08.12.2025, Centralne Izborne Komisije, o Odobrenju Dizajna i Sadržaja Glasila, za Vanredne izbore za Skupštinu Republike Kosovo, koji će se održati 28. decembra 2025. godine, gde se kroz žalbu izražava neslaganje sa odlukom br. 01/3689-2025, kojom je odobren dizajn i konačan sadržaj glasila za Vanredne izbore za Skupštinu Republike Kosovo, tražeći poništenje te odluke u delu gde glasilo za korišćenje u opštinama (Prizren i Mamuša) gde turski jezik ima zvanični status ne uključuje korišćenje turskog jezika i naredbu CIK da preduzme sve neophodne radnje kako bi odmah prilagodila glasilo i odgovarajući materijal u skladu sa zakonskim odredbama na snazi.

Nadalje, u žalbi se konstatuje da se osporava Odluka CIK br. 01/3689-2025 o odobrenju dizajna i sadržaja glasila u obliku koji uključuje samo albanski jezik i srpski jezik na vrhu, bez uključivanja turskog jezika za opštine u kojima se on koristi kao zvanični. Podnosilac žalbe dalje ističe da Zakon o korišćenju jezika br. 02/L-37, jasno predviđa da u opštinama gde jezička zajednica čini najmanje 5% stanovništva, jezik te zajednice dobija zvanični status u toj opštini i koristi se podjednako kao i zvanični jezici, štaviše, izuzetno, u opštini Prizren turski jezik ima zvanični status bez obzira na procenat. Dok u opštini Mamuša, prema poslednjem popisu stanovništva, procenat turskog

stanovništva iznosi 93%. Ova odredba stvara zakonsku obavezu za ravnopravno korišćenje turskog jezika u institucijama i zvaničnim dokumentima na opštinskom nivou.

Nadalje u žalbi se ističe da prema Pravilniku br. 10/2024 "Glasila i Brošure" (kako je izmenjen/dopunjen): određuje da se glasila i brošure štampaju na svim zvaničnim jezicima na nacionalnom i lokalnom nivou, i obavezuje da pored dva zvanična jezika, u opštinama gde postoji treći zvanični jezik, on mora biti uključen na ravnopravan način u glasila i izborne brošure. Ovaj pravilnik je proceduralni akt CIK i donosi jasno operativno uređenje izbornog materijala. Zakon br. 08/L o Opštim izborima određuje nadležnosti CIK i upućuje na obavezu da se izborni materijal prilagodi u skladu sa Zakonom o korišćenju jezika, takođe određuje nadležnosti IPŽP za razmatranje izbornih žalbi. Odluka CIK je protivzakonita i arbitrarna, jer prema Zakonu br. 02/L-37 i primenjujući pravilnici predviđaju status i zvanično korišćenje turskog jezika na opštinskom nivou (uključujući poseban slučaj Prizrena). Kada administrativni akt (kao što je odluka CIK) ometa ili zaobilazi to korišćenje u važnom izbornom materijalu koji određuje način štampanja i uključivanja jezika. Kao posledica, odluka koja proizvodi efekat isključivanja turskog jezika u odgovarajućim opštinama je protivzakonita i mora biti poništena. Pravilnik CIK se ne može tumačiti na način da uskrati prava koja proizilaze direktno iz zakona. Pravilnik br. 10/2024 zahteva uključivanje zvaničnih jezika u glasila, njegovo tumačenje i primena mora biti u harmoniji sa Zakonom o korišćenju jezika.

Na osnovu gore navedenih argumenata, KDTP zahteva od IPŽP da prihvati žalbu kao osnovanu i da u odgovarajućem delu poništi Odluku CIK br. 01/3689-2025; da naredi CIK da u roku koji odredi IPŽP, preispita i izmeni dizajn glasila tako da uključi turski jezik za korišćenje u opštinama gde ima zvanični status (uključujući opštine Prizren i Mamuša), u skladu sa Zakonom br. 02/L-37 i Pravilnikom br. 10/2024. Da preduzme hitne proceduralne mere (ako IPŽP oceni neophodnim) kako bi sprečio distribuciju ili korišćenje materijala/glasila odobrenih osporenim odlukom dok CIK ne uskladi materijal sa zakonskim zahtevima. Da naredi CIK da obezbedi prevode i potpun informativni materijal na turskom jeziku (uključujući brošure, uputstva i materijal za obuku članova komisija) za odgovarajuće opštine. Da se pročita i uzme u obzir pravno mišljenje službe CIK (uključujući sastavljeni interni dokument) ali da se oceni prema pravnim principima i ne koristi kao obrazloženje za zaobilazak jasnih zakonskih obaveza iz Zakona o korišćenju jezika.

Dokaz: Kopija odluke CIK br. 3689-2025 (deo koji se odnosi na odobrenje dizajna), Kopija Mišljenja Pravne službe CIK.

U odgovoru na žalbu, CIK, između ostalog, navodi da žalba KDTP ne spada u domen odluka koje se mogu žaliti IPŽP, smatramo da navedena žalba ne stoji ni u pogledu svog sadržaja jer: Na osnovu poglavlja 1, člana 5 (Jezici) Ustava Republike Kosovo, koji je stupio na snagu 15. juna 2008, ističe se da su "Zvanični jezici u Republici Kosovo Albanski jezik i Srpski jezik". Turski jezik, Bošnjački jezik i onaj Roma imaju status zvaničnih jezika na opštinskom nivou ili će biti u zvaničnoj upotrebi na bilo kom nivou u skladu sa zakonom. Prema gore navedenim odredbama, svaki državni dokument koji ima nacionalni i državni karakter, uključujući i glasila za Skupštinu Republike Kosovo, mora se pripremiti na ova dva jezika (Albanski jezik i Srpski jezik), stoga nijedan drugi jezik ne može biti dodat kao ustavna obaveza na nacionalnom nivou. Dakle, Centralna Izborna Komisija je prilikom odobravanja sadržaja glasila postupila u potpunoj saglasnosti sa Ustavom Republike Kosovo, kao najvišim pravnim aktom, uključujući oba zvanična jezika na centralnom nivou.

Prema Ustavu Republike Kosovo, albanski jezik i srpski jezik su jedina dva jezika sa ustavnim statusom na nacionalnom nivou. Kao posledica, svaka procedura i svaki dokument koji se odnosi na funkcionisanje centralnih državnih organa, uključujući i izborni proces na centralnom nivou, mora se sprovesti i sastavljati na ova dva zvanična jezika. Drugi jezici, kao turski, bošnjački i romski, u skladu sa Zakonom o korišćenju jezika, mogu imati status zvaničnog jezika na opštinskom nivou ako odgovarajuće zajednice čine najmanje 5% stanovništva opštine, ili status jezika u zvaničnoj upotrebi kada su ispunjeni zakonski kriterijumi. Ovo podrazumeva da se ovi jezici mogu koristiti za zvaničnu komunikaciju i dokumente na lokalnom nivou, kao i za opštinske izborne procese.

Na osnovu gore navedenih odredbi, mogućnost štampanja glasila na drugim jezicima pored albanskog i srpskog, postoji u određenim slučajevima, konkretno prema vrsti izbora (lokalni izbori i izbori za Skupštinu Kosova). Za Lokalne izbore glasila se mogu štampati i na drugim jezicima, ako neka zajednica čini najmanje 5% stanovništva te opštine. U ovom slučaju, takođe prema praksi, glasila za lokalne izbore su štampana na turskom, bošnjačkom i romskom jeziku. Dok za izbore za Skupštinu Kosova (centralni nivo) drugi jezici se ne koriste u glasilu pored albanskog i srpskog jezika. Drugi jezici se mogu koristiti samo u informativnom materijalu, pratećem materijalu, u cilju informisanja glasača te zajednice. Na izborima za Skupštinu Republike Kosovo održanim 09. februara 2025, sadržaj glasila je bio samo na dva zvanična jezika (albanski jezik i srpski jezik), dok na lokalnim izborima 2025 održanim 12. oktobra 2025, sadržaj glasila je bio na svim jezicima zajednica na Kosovu (turski jezik, bošnjački jezik, romski jezik). (Vidi uzorke glasila za obe vrste izbora).

U vezi sa tvrdnjama strane o povredi obaveze za ravnopravnim korišćenjem turskog jezika u opštini gde on ima zvanični status, nisu tačne, jer je CIK postupila u skladu sa članom 87 stav 8 Zakona o Opštim izborima gde se određuje da se glasila štampaju na zvaničnim jezicima prema Zakonu o korišćenju jezika, sledstveno ovaj član se mora tumačiti u skladu sa ustavom. Dakle, ne može proizvesti obavezu koja je u suprotnosti sa članom 5 Ustava Republike Kosovo. Kao posledica, u slučaju nepodudaranja ili pravnog sukoba, ustavne odredbe imaju prednost u odnosu na zakonske odredbe, u skladu sa principom hijerarhije pravnih normi. Stoga, na izborima za Skupštinu Republike Kosovo primenjuju se samo zvanični jezici (albanski jezik i srpski jezik).

Izborni Panel za Žalbe i Predstavke – IPŽP, nakon razmatranja žalbe i spisa predmeta, prigovornih tvrdnji, odgovora na žalbu, utvrdio je sledeće:

**- Žalba je osnovana.**

Izborni Panel za Žalbe i Predstavke ocenjuje da su prigovorne tvrdnje podnosioca žalbe, političkog subjekta KDTP, u vezi sa odlukom Centralne Izborne Komisije (CIK), br. 01/3689-2025, od 08.12.2025, o Odobrenju Dizajna i Sadržaja Glasila za Vanredne izbore za Skupštinu Republike Kosovo koji će se održati 28. decembra 2025, osnovane. U ovoj odluci, u sadržaju glasila su uključeni samo albanski jezik i srpski jezik, dok nije uključen turski jezik za opštine gde on ima status zvaničnog jezika, posebno u opštini Prizren i Mamuša.

Panel ocenjuje da je tvrdnja CIK, iznesena u odgovoru na žalbu, da žalba KDTP upućena IPŽP ne spada u kategoriju odluka koje se mogu žaliti, neutemeljena. Ovo zbog činjenice da član 119 stav

1 Zakona o Opštim izborima jasno određuje: "Osoba koja ima pravni interes u pitanju unutar nadležnosti IPŽP, ili čija su prava povređena u vezi sa izbornim procesom uređenim prema ovom zakonu ili izbornim pravilima, može podneti žalbu IPŽP...".

Druga tvrdnja CIK, da prema Ustavu Kosova albanski jezik i srpski jezik su jedini jezici sa ustavnim statusom na nacionalnom nivou, je neutemeljena. Član 5 stav 2 Ustava Kosova jasno određuje da "Turski jezik, bošnjački jezik i onaj Roma imaju status zvaničnih jezika na opštinskom nivou ili će biti u zvaničnoj upotrebi na bilo kom nivou u skladu sa zakonom". Takođe, član 87 stav 8 Zakona o Opštim izborima predviđa da "Glasila se štampaju na svim zvaničnim jezicima na nacionalnom i lokalnom nivou, prema Zakonu o korišćenju jezika...".

Član 1 Zakona br. 02/L-37 o Korišćenju jezika na jasan način određuje: "1.1. Cilj ovog zakona je da obezbedi: i. Korišćenje zvaničnih jezika, kao i jezika zajednica, kojima maternji jezik nije zvanični, u institucijama Kosova, u preduzećima i drugim organizacijama koje obavljaju javne funkcije i pružaju javne usluge; ii. Ravnopravan status albanskog i srpskog jezika kao zvaničnih jezika na Kosovu, ravnopravna prava u pogledu njihovog korišćenja u svim institucijama Kosova; iii. Pravo svih zajednica na Kosovu da očuvaju, zaštite i promovišu svoj jezički identitet; iv. Višejezični karakter kosovskog društva, koji predstavlja njegove jedinstvene duhovne, intelektualne, istorijske i kulturne vrednosti. 1.2. Na opštinskom nivou, drugi jezici zajednica, kao što su turski, bošnjački i romski, biće jezici u zvaničnoj upotrebi, prema uslovima određenim ovim zakonom".

Dok član 2.3 Zakona br. 02/L-37 o Korišćenju jezika na jasan način određuje: "U opštinama nastanjenim zajednicom, čiji maternji jezik nije zvanični i koja čini najmanje 5% ukupnog stanovništva te opštine, jezik te zajednice će imati status zvaničnog jezika u toj opštini i koristiće se ravnopravno sa zvaničnim jezicima. Bez obzira na to, posebno, u opštini Prizren turski jezik će imati status zvaničnog jezika."

Tvrdnja CIK da se drugi jezici mogu koristiti za zvaničnu komunikaciju i dokumente samo na lokalnom nivou, uključujući i opštinske izborne procese, je neutemeljena. Ovo zato što član 3 Izbornog Pravilnika br. 01/2025 o izmeni i dopuni Izbornog Pravilnika br. 10/2024, na jasan način određuje: "Stav 4 člana 6 Osnovnog pravilnika menja se na sledeći način: Glasila i brošure se štampaju na svim zvaničnim jezicima na nacionalnom i lokalnom nivou, prema Zakonu o korišćenju jezika. Ovlašćeni politički subjekt može izabrati jezik i pismo na kome će njegovo/njeno ime biti napisano na glasilu".

Tvrdnja izneta od strane CIK u odgovoru na žalbu, da korišćenje drugih jezika pored albanskog i srpskog zavisi od vrste izbora (lokalni izbori ili izbori za Skupštinu Kosova), je neutemeljena. Ovo zbog činjenice da je CIK sama stvorila praksu u korišćenju zvaničnih jezika u sadržaju glasila. Na Vanrednim izborima za Skupštinu Republike Kosovo 2014. godine, u sadržaju glasila je bio uključen i turski jezik; ista praksa je praćena i na izborima 2021. godine. Takođe, u mišljenju CIK od 08.12.2025 u vezi sa korišćenjem zvaničnih jezika u glasilima za Vanredne izbore za Skupštinu Republike Kosovo 2025, između ostalog ističe se: "Na osnovu praksi CIK, počevši od vanrednih izbora za Skupštinu Kosova 2014, 2017. i 2021. godine, u glasilu su bili uključeni albanski jezik, srpski jezik i turski jezik."

Oslanjajući se na član 5 Ustava Republike Kosovo, član 1 Zakona o korišćenju jezika, član 87.8 Zakona o Opštim izborima, kao i na izborna pravila Centralne Izborne Komisije, konstatuje se da uključivanje turskog jezika u glasila za nacionalne izbore za opštine Prizren i Mamuša predstavlja ustavnu, zakonsku i funkcionalnu obavezu.

Iz ovoga proizilazi da turski jezik uživa status jezika u zvaničnoj upotrebi na opštinskom nivou, uključujući opštine Prizren i Mamuša, gde turska zajednica čini važnu istorijsku, brojčanu i kulturnu osnovu stanovništva. Ovaj status opterećuje javne institucije obavezom da obezbede korišćenje turskog jezika u svim javnim uslugama, uključujući i izborni proces.

Zakon o korišćenju jezika garantuje ravnopravan pristup dokumentima i javnim procesima; stoga, neobezbeđivanje glasila na turskom jeziku u Prizrenu i Mamuši bi narušilo ovaj princip, stvorilo bi osnov za diskriminaciju i uskratilo bi glasačima turske zajednice jasan i potpun informacioni sadržaj tokom izbornog procesa.

Panel ocenjuje da uključivanje turskog jezika u glasila na nacionalnom nivou treba posmatrati kao mehanizam koji omogućava članovima ove zajednice ostvarivanje njihovih prava na lokalnom nivou gde žive, garantujući u isto vreme ostvarivanje njihovih jezičkih prava. Ovaj proces obezbeđuje ravnopravno učešće u demokratskom procesu, eliminiše jezičke prepreke za glasače i u skladu je sa standardima jednakosti, nediskriminacije i uključivanja. IPŽP ističe da je korišćenje turskog jezika u glasilu u ovim opštinama važan instrument za garantovanje integriteta glasanja i izbegavanje potencijalnih grešaka koje mogu nastati zbog jezičkih prepreka.

Na osnovu gore iznetih razloga, i u skladu sa članom 13 stav 2 Pravilnika IPŽP br. 01/2025, o Proceduri Razmatranja i Odlučivanja o Žalbama, kao i članom 119 stav 1 i 5, članom 87 st. 8 Zakona o Opštim izborima u Republici Kosovo, članom 2.3 Zakona br. 02/L-37 o korišćenju jezika, članom 5 st. 2 Ustava Republike Kosovo, Panel je odlučio kako je navedeno u dispozitivu ove odluke, odobrivši žalbu kao osnovanu.

## **IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE**

ZP.Anr.8/2025 datum 10.12.2025

Predsedavajući panela

Bujar Muzaqi

---

**PRAVNI SAVET:** Protiv ove odluke žalba je dozvoljena prema članu 118 stav 4 Zakona o Opštim izborima u Republici Kosovo, u Vrhovnom sudu Kosova, u roku od četrdeset osam (48) sati od trenutka primanja-prihvatanja ove odluke.